

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Kızıl Yüzyıl: Sovyetler Birliği, Komünizm ve Soğuk Savaş'ın Girift Tar	KHAS 1346	Bahar	03+00+00	Seçmeli	3	5
Akademik Birim:	Ortak Dersler Bölümü					
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim					
Ön Koşullar	-					
Öğrenim Dili:	İngilizce					
Dersin Düzeyi:	Lisans					
Dersin Koordinatörü:	--					
Dersin Amacı:	Bu ders, dünyadaki ilk sosyalist devlet olan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) tarihini 20. yüzyılın küresel tarihinin ışığında incelemektedir. Ders Sovyetler Birliği'nin kurulduğu tarih olan 1917'den ve birliğin dağıldığı tarih olan 1991 arasındaki yılların tamamını kapsamaktadır. Ancak temel olarak 2. Dünya Savaşı sonrası döneme, yani Soğuk Savaş ve Sovyetlerin Soğuk Savaş'taki rolüne odaklanılacaktır. Ders şu soruları ele alacaktır: 1-) Rusya İmparatorluğu'ndaki hangi koşullar ilk sosyalist devrime zemin hazırladı? 2-) Sovyetler Birliği Soğuk Savaş'ın gidişatını nasıl etkiledi ve Soğuk Savaş'ın ikliminden nasıl etkilendi? 3-) 20. Yüzyılın iki süper gücünden biri olan bu imparatorluk neden parçalandı ve bu kaçınılmaz bir sonuç muydu? Dönemin sonunda öğrenciler, Sovyetler Birliği'nin 20. yüzyıl küresel tarihindeki rolü ve çağdaş dünya üzerindeki mirasını kavrayacaklardır.					
Dersin İçeriği:	Bu ders şu konulara odaklanacaktır: Rusya'daki İç Savaş, Savaş Komünizmi ve Yeni Ekonomi Politikası, 1920'lerde Komünist Parti içindeki iktidar mücadelesi, kolektifleştirme ve GULAG kampları, İkinci Dünya Savaşı, Sovyet'in Soğuk Savaş'a katılımı, sosyalizmin bağımsızlık hareketleri üzerindeki etkisi ve Sovyetler Birliği'nin ekonomik modelinin kademeli olarak gerilemesi.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	• 1- Sovyetler Birliği'nin tarihini 1917-1991 yılları arasında meydana gelen küresel değişikliklerin ışığında kavrayacaklar. • 2- Sosyalist ideoloji ile Batı'nın modernite, aydınlanma ve ilerleme anlayışı arasındaki sıkı bağı keşfedecekler. • 3- Devlet merkezli anlatıların eksikliklerini tespit ederek, Sovyetler Birliği tarihinde işçiler, köylüler, kadınlar gibi çok sayıda devlet dışı aktörün rolünü değerlendirecekler • 4- Soğuk Savaş'ın nedenleri ve sonuçları hakkında farklı bakış açılarını sentezleyecekler. • 5- Batı dışı dünyada sosyalist fikirlerin yayılmasına yol açan kapitalizm karşıtlığının dünya çapındaki köklerini tespit edecekler. • 6- Konuşma ve yazma becerilerini geliştirecek ve karşıt bakış açılarını kavrayacaklar.					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Öğretim: Çeşitli birincil ve ikincil kaynaklara dayalı dersler ve sınıf içi tartışmalar • Haftada 100 dakika ders • 50 dakikalık tartışma Öğrenme: Sınıf içi okuma ve yazma çalışmaları hem bireysel hem de grup olarak gerçekleştirilir. Bireysel konuşmalar ve grup tartışmaları.					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Giriş ve tanışma	Oryantasyon, ders programının üzerinden geçme ve ödevler hakkında bilgi
2	1917 Devrimi'nin Arka Planı	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
3	Birinci Dünya Savaşı'nda Rus İmparatorluğu, İç Savaş ve Savaş Komünizmi	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
4	Sovyet Rusya'da Sosyalist Politikaların Kurumsallaşması	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık

5	Kolektifleştirme ve Sanayileşme	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
6	İkinci Dünya Savaşı'nda Sovyetler Birliği	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
7	İkinci Dünya Savaşı Sonrası ve Soğuk Savaş'ın Başlangıcı	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
8	Research Week	Grup sunumları için hazırlık
9	Soğuk Savaş'ın Küreselleşmesi	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
10	Khrushchev, Çözülme ve Destalinizasyon	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
11	Küba'da Devrim ve Küba Füze Krizi	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
12	Çin ve Sovyetler Birliği Arasında Anlaşmazlık	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
13	Brezhnev Döneminde Sovyetler Birliği'nin Politik ve Ekonomik Duraklaması	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık
14	Gorbaçev, Sovyetler Birliği'nin Çözülmesi ve Soğuk Savaş'ın Sonu	Ders materyalinin okunması, sınıfta gerçekleştirilecek tartışma için hazırlık

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

- Abraham Ascher, *The Russian Revolution: A Beginner's Guide* (London: Oneworld Publications, 2014).
- Edward Halett Carr, *The Russian Revolution from Lenin to Stalin* (New York: The Free Press)
- Sheila Fitzpatrick, 'The Civil War as a Formative Experience', in Abbott Gleason, Peter Kenez and Richard Stites (eds.), *Bolshevik Culture: Experiment and Order in the Russian Revolution* (Bloomington: Indiana University Press, 1985).
- Peter Kenez, 'Lenin and the Freedom of Press,' in Abbott Gleason, Peter Kenez and Richard Stites (eds.), *Bolshevik Culture: Experiment and Order in the Russian Revolution* (Bloomington: Indiana University Press, 1985): 131-49.
- Edgar, Adrienne. "Bolshevism, Patriarchy, and the Nation: The Soviet 'Emancipation' of Muslim Women in Pan-Islamic Perspective." *Slavic Review* 65, no. 2 (2006): 252-72. <https://doi.org/10.2307/4148592>.
- Lynne Viola, *Peasant Rebels under Stalin: Collectivization and the Culture of Peasant Resistance* (Oxford: Oxford University Press, 1996): 13-29.
- Geoffrey Roberts, *Stalin's Wars from World War to Cold War 1939-1953* (New Haven: Yale University Press, 2006): 82-118.
- Marc Favreau, *A People's History of World War II: The World's Most Destructive Conflict as Told by the People Who Lived Through it* (New York: The New Press, 2010).
- John Lewis Gaddis, *The Cold War* (London: Penguin, 2005).
- Niu Jun, "The Birth of the People's Republic of China and the road to the Korean War," in Melvyn P. Leffler and Odd Arne Westad (eds.), *The Cambridge History of the Cold War Vol. 1 Origins* (Cambridge: Cambridge University Press, 2010): 221-44
- Geoffrey Roberts, *The Soviet Union in World Politics: Coexistence, Revolution and Cold War, 1945- 1991* (London: Routledge, 1999): pp. 43-63.
- Odd Arne Westad, *The Global Cold War* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007).
- Ronald Grigor Suny, *The Soviet Experiment: Russia, the USSR, and the Successor States* (Oxford: Oxford University Press, 2011), pp. 447-70.
- Vladislav M. Zubok, 'The Collapse of the Soviet Union,' in Juliane Furst, Silvio Pons, Mark Selden (eds.), *Endgames? Late Communism in Global Perspective, 1968 to the Present* (New York: Cambridge University Press, 2017).

DİĞER KAYNAKLAR

Öğrencilere her hafta için farklı kaynaklardan birincil el kaynak verilecektir.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Katılım	1	15
Ödev	2	10
Sunum/Jüri	1	25
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	5	10
Final Sınavı	1	40
Total:	10	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yükü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Ödev	2	3.5	7
Sunum/Jüriye Hazırlık	1	15	15
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	12	3	36
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	5	1	5
Final Sınavı	1	20	20
Toplam İş Yükü (saat):			125

1 AKTS = 25 saatlik iş yükü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12
OC1												
OC2												
OC3												
OC4												
OC5												
OC6												

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek